

מסורת הש"ס

(6) ג'ית מד: (7) ג'ית סה. (8) ג'ית סה. (9) ג'ית סה. (10) ג'ית סה. (11) ג'ית סה. (12) ג'ית סה. (13) ג'ית סה. (14) ג'ית סה. (15) ג'ית סה. (16) ג'ית סה. (17) ג'ית סה. (18) ג'ית סה. (19) ג'ית סה. (20) ג'ית סה. (21) ג'ית סה. (22) ג'ית סה. (23) ג'ית סה. (24) ג'ית סה. (25) ג'ית סה. (26) ג'ית סה. (27) ג'ית סה. (28) ג'ית סה. (29) ג'ית סה. (30) ג'ית סה. (31) ג'ית סה. (32) ג'ית סה. (33) ג'ית סה. (34) ג'ית סה. (35) ג'ית סה. (36) ג'ית סה. (37) ג'ית סה. (38) ג'ית סה. (39) ג'ית סה. (40) ג'ית סה. (41) ג'ית סה. (42) ג'ית סה. (43) ג'ית סה. (44) ג'ית סה. (45) ג'ית סה. (46) ג'ית סה. (47) ג'ית סה. (48) ג'ית סה. (49) ג'ית סה. (50) ג'ית סה. (51) ג'ית סה. (52) ג'ית סה. (53) ג'ית סה. (54) ג'ית סה. (55) ג'ית סה. (56) ג'ית סה. (57) ג'ית סה. (58) ג'ית סה. (59) ג'ית סה. (60) ג'ית סה. (61) ג'ית סה. (62) ג'ית סה. (63) ג'ית סה. (64) ג'ית סה. (65) ג'ית סה. (66) ג'ית סה. (67) ג'ית סה. (68) ג'ית סה. (69) ג'ית סה. (70) ג'ית סה. (71) ג'ית סה. (72) ג'ית סה. (73) ג'ית סה. (74) ג'ית סה. (75) ג'ית סה. (76) ג'ית סה. (77) ג'ית סה. (78) ג'ית סה. (79) ג'ית סה. (80) ג'ית סה. (81) ג'ית סה. (82) ג'ית סה. (83) ג'ית סה. (84) ג'ית סה. (85) ג'ית סה. (86) ג'ית סה. (87) ג'ית סה. (88) ג'ית סה. (89) ג'ית סה. (90) ג'ית סה. (91) ג'ית סה. (92) ג'ית סה. (93) ג'ית סה. (94) ג'ית סה. (95) ג'ית סה. (96) ג'ית סה. (97) ג'ית סה. (98) ג'ית סה. (99) ג'ית סה. (100) ג'ית סה.

הורה אור השלם
1. נאשר בעיר שמה
השאה יכת שמה
יעירו כר יב

מובא רש"י

בימא מיתבא. בית שיהא
מיושב דרית בני אדם,
היה. וכו'. וכו'. קים. לפי
שהיה ביתו רחוק מה
שהוא נזק ומתקין אותו
(ועי' באב. ושאה יוכת
שמה. עד ששמו של
מכת שער בית שאל
ני אדם דרין גו. והלך
זו שמה. וכו'. והנה,
לשם היתבא. בית שיהא
שלי יחד מלך אדם
יושב שער. ותיקן מתקין
אזו. וכו'. הקוף עבדי
דאבוני דמסית בהו
ווי. מחיק בעביה על
לשון מלכותו. וכו'. וכו'.
עבדא נהום כריסיה
לא שוי. למס מלכו.
והרעו וכו' מלכות
(שם). דאור עבדי.
ק שמו. דמקדיד
כרבי. לכן היה ותיקן
במיתות בשמותין (שם).
דלא ליסתר עבדי.
שלא יוכל להיות בטל
ותפול. הרי"ו משפח
דרך המתפלגים בתיב
שין וקמין. כאשר יתפלג
ס דאמר השמר. שהר"ו
מתפלג לסיסק אמת
השער והשאר אומר
בגמרא קפ הפוסק
מגמרת שם השמות,
וק נלשון מלך שמת
מישפחא אשהי אשקיל
(בבב. טו.).

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

טעור. מלשם לנעלו שכו: שלג כשעת מלאכה. כשעה (שאינו רגיל) לעשות מלאכה או שאין עשוי לנעלו מלאכה לעשות דזה נטה וזה אין חסר הוא ופטור: כדשלה ליה כו' סדר בחגר חבירו. ומוקמינה לה כפ"ב (דף כה). בחגר דלא קיימא לאגרא: **ניסא מיסבא יפיב.** זה הסדר במוכה הנהנו לבית זה שהוא מיושב בדיוורין: **יפיב.** אין חסר לפי שהסדר במוכה טע ומשפין סדקיה תמיד: **ושאיס יוכס שער.** עד הוא ושמו שאיה מכתם שערס ומתלי בית שאין אדם דר במוכה: **דלא נספרי.** שלא ילמד לרבי הבעלה: **פחסה.** אם שכרה או נתקלקלה ודמי פחתה יתירין על שכרה טעל דמי פחתה: **עבדי לאגרא.** מתממה כי נחית לה אדעתא דאגרא נחית הלך לאו במורת גזלן דיינין ליה ונתון שכרה על כחו אם רבין הן על דמי פחתה: **סא דלא עבידא לאגרא.** לא ייבד ליה אלא פחתה: **נחס לה אדעסא לאגרא.** רצה שכרה טעל ואם פחתה יתר על שכרה טעל דמי פחתה דהא ע"כ שקלה וגזל הוא: **נחיס לה אדעסא דגולנטא.** אפי' שכרה גדול מפחתה לא ייבד אלא פחתה דכל הגולנין משלמין כשעת הגולה: **פסלתו מלכות.** המלך זה שלא יא' לא נמדניה זו ולא נמדניה אחרת: **היינו נסדק.** דכיון דלא (נסדק) לגמרי היק גמור הוא ומשלים כשעת הגולה: **אלא סיכי דמי נפסל.** דקתני מתניתין הרי שלך לפיך: **כגון שפסלתו מדינה זו.** בני מדינה פסלתו מעלמין: **ויולא נמדניה אחרת.** שיכול לומר לו כך להוליאו שם: **פרומה לא מינכר היוקפ.** לא נשתנה מראיתה משאר תמיס: **הכא מינכר היוקפ.** שאין צורה זו דומה לצורה של כל היוצאים עכשיו וכשגולה היינו זה כל צורת המדינות שוות לה: **המלוה אס חבירו.** שום פרגמטיא: **על המטבע.** שקלן לו מעות: נתן

ומי אמר רב עבדא כמקרקעי דמי והאמר רב דניאל בר רב קטינא כו'. ואם היה כמקרקעי דמי אפי' נחת ליה במורת גולנות לא נפק מרשותיה דמריה דהוי כקרקע דלון גולנות ומשלים אגרא היכא דקאי לאגרא כמו ספינה דלקמן היכא דלא נחת ליה במורת גולנות: **הלורו ודר בחצירו.** כולה סוגיא דהכא כלשנא קמא דלחיהו נשך (ב"מ דף סד: ושם) ל"ע היאך הלוה מותר לעשות שום טובה למלוה אפי' דברים שהיה עושה לו בלא הלוואה ואפילו דברים שאין רגילות ליעול מהן שכן יהא אסור דומיא דתנן דלא קיימא לאגרא וכ"ע דברים שאין רגילות להשאל בהם כגון להשאל סוסו שיהא אסור אפי' הוא כ"כ אהבו שגללו הכי היה משאלו וכו' א"כ יומר מדאי יש לו להיגר ללוה שלא עשה למלוה שום הנאה וי"ל דדוקא מיני דפרהסיא ואוושא טובא כגון לזרז בחבירו ולתקוף בעבדו אבל להשאל לו כליו או אפי' סוסו כיון דכלאו הכי משאלו מותר ודיקא נמי דנקט במתני' חבירו ולא נקט לא ישכיר לו כליו או בהמתו בפחות ועוד שהו י"ל דכל היכא דקודם הלוואה היו אוהבים זה את זה שהיו משאלין חביר זה לזה אם היו לריבין מותר להשאל חף לאחר הלוואה ומתני' דלחיהו נשך (שם) בסתם בני אדם שאין רגילות שיהא עושה לוה למלוה אותה הנאה בלא הלוואה דומיא דהקדמת שלום שאין אסור אלא באותו שלג היה רגיל להקדים לו מקודם לכן ומיהו אפילו דבר שהיה משאלו בלאו הכי כגון חצר דלא קיימא לאגרא אם נכנס שלא מדעת חבירו חייב אע"פ שאם לא הלוה לו לא היה חייב לתת לו שכר כדמשמע הכא ולפי זה היה דלחיהו נשך (שם) איירי דוקא בחגר דקיימא לאגרא דהתם איירי מדעתו כדקאמר לא ישכיר הימנו בפחות אבל בלא קיימא לאגרא היה מותר כיון דכרשותו נכנס וגם בלא הלוואה היה מניח לו לזרז כנסו והאי דקאמר המס עלה דמילתא דהכא מאי קמ"ל מנינא ומשני מהו דתימא ה"מ חצר דקיימא לאגרא כו' קמ"ל לא בני למימר קמ"ל דמתניתין איירי אפילו בדלא קיימא לאגרא דמתניתין ודאי לא מיירי אלא דוקא בדקיימא לאגרא כיון דמיירי מדעתו אלא ה"פ קמ"ל דאפי' לא קיימא לאגרא אסור היכא דלא היו מדעתו ופירשו זה דחוק דהפסע משמע דמתניתין קאי וקמ"ל דמתני' איירי אפי' בדלא קיימא לאגרא אע"ג דאיירי שנכנס מדעתו:

צ"ו.

עין משפט
נר מצווה

מה א ב ג מ"י ס"ג
מהל' גולה ואפדה
הלכה ז סמך עשין סג
ולאין קלג טושי"ע ח"מ
סימן סמך ספיק ד:
ב"ד ה"מ ס"ו מהל' ג
מלוה ולוה הלכה ב
סמך שם טושי"ע י"ד סימן
קפו ספיק ה:
ב"ד ה"מ ס"ג מהל' ג
גולה ואפדה הלכה ח
סמך עשין עב טושי"ע ח"מ
סימן סמך ספיק ה:
מהל' ח ה"מ ס"ד ד
טושי"ע שם ספיק ה:

המלוה את חבירו על המטבע. פ"ה הלוה לחבירו שום פרקמטיא על המטבע שקלן לו כמעות ונתן לו מעות שיואלץ כשעת פירעון דהא קבל עליו לתת מעטע ודוקא הלוה פרקמטיא אבל הלוה מעות מה שהלוה משלם לו עכ"ל הקונטרס ולפירושו נראה דאם הלוה מעות נמי וקבל לו שישלם לו מעות דמשלם מעטע היואלץ באותה שעה דמעות שנפסלו לאו מטבע ניבחו ולא נקט בקונטרס פרקמטיא אלא משום דכשגמלוה אדם מעותיו אין רגילין להוכיר דבר אבל כשמוכר פרקמטיא אפי' אחר סתם כך וכך מעות תתן לריבך לשלם לו מטבע היואלץ וקשה לפירושו דה"ל למימר המוכר לחבירו על המטבע או ה"ל למינקט הקוף ועוד כיון דמעות פרקמטיא וזקף עליו כמלוה אין סבירה כלל לחלק בין הלוה מעות לפרקמטיא שמכר כמעות ונראה לפרש דאין חילוק בין מוכר לו פרקמטיא בין הלוה מעות ומיירי כשגמלוה עמו ע"מ שישלם לו מעות וכיון שפירש לו כך סתמא דמילתא לכן פירש שאם יפסל יתן לו מטבע היואלץ דאזוהי שפסל אין שמו מטבע ושמואל סבר דכיון שיואלץ נמישן שם מטבע עליו ועוד אור"י ד"ל כגון שהלוה יתן מעות וזמיר לו או תחזור לי סאה או כך וכך מעות ואילו כמעות לחודייהו קלף היה משלם לו מטבע שנפסל אבל הכא שלא זקף עליו כמלוה גמורה שיכול לפרוע לו חטין אם ירצה נתן לו מטבע היואלץ באותה שעה ולכל הפירושים אם הלוה מעות סתם מעות שהלוה לו יפרע

ומי אמר רב עבדא כמקרקעי דמי והאמר רב דניאל בר רב קטינא כו'. ואם היה כמקרקעי דמי אפי' נחת ליה במורת גולנות לא נפק מרשותיה דמריה דהוי כקרקע דלון גולנות ומשלים אגרא היכא דקאי לאגרא כמו ספינה דלקמן היכא דלא נחת ליה במורת גולנות: **הלורו ודר בחצירו.** כולה סוגיא דהכא כלשנא קמא דלחיהו נשך (ב"מ דף סד: ושם) ל"ע היאך הלוה מותר לעשות שום טובה למלוה אפי' דברים שהיה עושה לו בלא הלוואה ואפילו דברים שאין רגילות ליעול מהן שכן יהא אסור דומיא דתנן דלא קיימא לאגרא וכ"ע דברים שאין רגילות להשאל בהם כגון להשאל סוסו שיהא אסור אפי' הוא כ"כ אהבו שגללו הכי היה משאלו וכו' א"כ יומר מדאי יש לו להיגר ללוה שלא עשה למלוה שום הנאה וי"ל דדוקא מיני דפרהסיא ואוושא טובא כגון לזרז בחבירו ולתקוף בעבדו אבל להשאל לו כליו או אפי' סוסו כיון דכלאו הכי משאלו מותר ודיקא נמי דנקט במתני' חבירו ולא נקט לא ישכיר לו כליו או בהמתו בפחות ועוד שהו י"ל דכל היכא דקודם הלוואה היו אוהבים זה את זה שהיו משאלין חביר זה לזה אם היו לריבין מותר להשאל חף לאחר הלוואה ומתני' דלחיהו נשך (שם) בסתם בני אדם שאין רגילות שיהא עושה לוה למלוה אותה הנאה בלא הלוואה דומיא דהקדמת שלום שאין אסור אלא באותו שלג היה רגיל להקדים לו מקודם לכן ומיהו אפילו דבר שהיה משאלו בלאו הכי כגון חצר דלא קיימא לאגרא אם נכנס שלא מדעת חבירו חייב אע"פ שאם לא הלוה לו לא היה חייב לתת לו שכר כדמשמע הכא ולפי זה היה דלחיהו נשך (שם) איירי דוקא בחגר דקיימא לאגרא דהתם איירי מדעתו כדקאמר לא ישכיר הימנו בפחות אבל בלא קיימא לאגרא היה מותר כיון דכרשותו נכנס וגם בלא הלוואה היה מניח לו לזרז כנסו והאי דקאמר המס עלה דמילתא דהכא מאי קמ"ל מנינא ומשני מהו דתימא ה"מ חצר דקיימא לאגרא כו' קמ"ל לא בני למימר קמ"ל דמתניתין איירי אפילו בדלא קיימא לאגרא דמתניתין ודאי לא מיירי אלא דוקא בדקיימא לאגרא כיון דמיירי מדעתו אלא ה"פ קמ"ל דאפי' לא קיימא לאגרא אסור היכא דלא היו מדעתו ופירשו זה דחוק דהפסע משמע דמתניתין קאי וקמ"ל דמתני' איירי אפי' בדלא קיימא לאגרא אע"ג דאיירי שנכנס מדעתו:

המלוה את חבירו על המטבע. פ"ה הלוה לחבירו שום פרקמטיא על המטבע שקלן לו כמעות ונתן לו מעות שיואלץ כשעת פירעון דהא קבל עליו לתת מעטע ודוקא הלוה פרקמטיא אבל הלוה מעות מה שהלוה משלם לו עכ"ל הקונטרס ולפירושו נראה דאם הלוה מעות נמי וקבל לו שישלם לו מעות דמשלם מעטע היואלץ באותה שעה דמעות שנפסלו לאו מטבע ניבחו ולא נקט בקונטרס פרקמטיא אלא משום דכשגמלוה אדם מעותיו אין רגילין להוכיר דבר אבל כשמוכר פרקמטיא אפי' אחר סתם כך וכך מעות תתן לריבך לשלם לו מטבע היואלץ וקשה לפירושו דה"ל למימר המוכר לחבירו על המטבע או ה"ל למינקט הקוף ועוד כיון דמעות פרקמטיא וזקף עליו כמלוה אין סבירה כלל לחלק בין הלוה מעות לפרקמטיא שמכר כמעות ונראה לפרש דאין חילוק בין מוכר לו פרקמטיא בין הלוה מעות ומיירי כשגמלוה עמו ע"מ שישלם לו מעות וכיון שפירש לו כך סתמא דמילתא לכן פירש שאם יפסל יתן לו מטבע היואלץ דאזוהי שפסל אין שמו מטבע ושמואל סבר דכיון שיואלץ נמישן שם מטבע עליו ועוד אור"י ד"ל כגון שהלוה יתן מעות וזמיר לו או תחזור לי סאה או כך וכך מעות ואילו כמעות לחודייהו קלף היה משלם לו מטבע שנפסל אבל הכא שלא זקף עליו כמלוה גמורה שיכול לפרוע לו חטין אם ירצה נתן לו מטבע היואלץ באותה שעה ולכל הפירושים אם הלוה מעות סתם מעות שהלוה לו יפרע